

له گهڵ هه‌لسورپاوانی مه‌یدانی ژناندا ... ناماده‌کردنی / ناسۆ گۆران

له درپژیهی گفتووگۆ له‌گه‌ڵ هه‌لسورپاوانی بزووتنه‌وه‌ی ژناندا ئه‌م جاره گفتووگۆمان له‌ گه‌ڵ (شارا عزیز)

یه‌کێک له هه‌لسورپاوانی ئه‌م مه‌یداندا ده‌بی‌ت که ماوه‌یه‌کی زۆر له کوردستاندا ده‌وری به‌رچاوی هه‌بووه به‌ پێی ئه‌زموونیک که هه‌یه‌تی له‌م بزووتنه‌وه‌یدا به‌ پێویستم زانی بیدوینم. با پێکه‌وه بپروانینه‌ تێپروانینه‌کانی شاراو بزانی چۆن ده‌دوێت!

پ/ژنان له کوردستاندا رۆژانه‌ رووبه‌پوی توندووتیژی ده‌بنه‌وه ئه‌م مه‌وجه توندووتیژی رۆژبه‌رۆژ له‌ زیادبووندایه. تۆ هۆکاره‌م زیادبوونی توند و تیژی ده‌گه‌رێنینه‌وه بۆ چی؟

وله‌بوونی یاسایه‌کی ئینسانی له‌گه‌ڵ سه‌رده‌م و کۆمه‌لگادا.

نه‌ناسینی یه‌کترو قبول نه‌کردنی شه‌خسیه‌تی یه‌کترو. کۆمه‌لگایه‌کی بێ به‌رنامه‌و سه‌رگه‌ردان هه‌ر رۆژه‌ ره‌وشتیکی ئینسانی خۆی له‌بار ده‌بات.. بیرو باوه‌ری عه‌شیره‌ت گه‌ری و پیاو سالاری ومه‌زه‌ب تا دێ زیندو تر ده‌کرێته‌وه که ژنان یه‌که‌م قوربانیی ئه‌و عه‌قڵیه‌تانه‌ن. ئه‌م یاسای جه‌نگه‌لستانه که به‌هێزه‌کان بێ هێزه‌کان ده‌خۆن خه‌ریکه به‌رقه‌رار ده‌بێ، کوشتنی ژنان گه‌وره‌ترین ده‌لیلی ئه‌م یاسایه‌یه. وه ئه‌م عه‌شاماته ترسناک و قاتیلانه که به‌ ئازادی ده‌سوورپێنه‌وه هۆی زیادبوونی ئه‌م توندووتیژیه‌یه. وه زه‌نگیکێ خه‌ته‌ره‌بو سه‌رژانی ژنان.

پ/ ده‌توانن چۆن کار بۆ چاره‌سه‌ری مه‌سه‌له‌ی ژنان بکه‌ن له کوردستاندا خاله‌ بنه‌ره‌تییه‌کانی ئه‌م چاره‌سه‌ره‌ چیه‌؟

پ/ کار بۆ چاره‌سه‌ری مه‌سه‌له‌ی ژنان له کوردستاندا پێم وایه کۆمه‌لێک خه‌لکی واقعی ومه‌یدانی پێ له ئه‌رزله ناو کۆمه‌لگادان وه‌گه‌ڵ رووداوه‌کان دا بژین و جێ ی متمانه‌ی خه‌لکی بن. بروای ته‌واویان به‌ رزگاری ژنان هه‌بی‌ت و به‌ره‌ی ئازادیخوازین. رابه‌ری رۆشنفکرین و وه‌عیان هه‌ بی‌ت.

پ/ ئیستا هی‌ز و بزوتنه‌وه‌ی ژنان چۆنه و له‌ چ ئاستیکدا به‌ ده‌سه‌لات تا کۆئ هاوکاری ئه‌م بزووتنه‌ویه ده‌کات؟

وله‌به‌ستی پرسیاره‌که‌ت له هی‌زو بزووتنه‌وه‌ی ژنان و به‌ره‌ی ئازادی خوازییه له کوردستاندا/ ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌یه هه‌ر ئیستا له مه‌یداندان بۆ پاشه‌کشه‌ پیکردنی به‌ره‌ی جه‌هاله‌ت و خورافه‌ت. نمونه‌ی خه‌باتیان می‌ژووویه‌کی زۆر نزیکه هه‌یه، له ده‌یه‌یه نه‌وه‌ده‌کاندا له کوردستان ئه‌م به‌ره‌یه رابه‌راییه‌تییه‌کیان هه‌بوو به‌ ناوی (رێکخراوی سه‌ربه‌خۆی ئافره‌تان) خه‌ریک بوون ده‌بوونه به‌دیلی ده‌سه‌لاتداران و جێی متمانه‌ی خه‌لکی بوون، له هه‌ر شوینی‌ک ژنان بچه‌وسیندرانیه‌ته‌وه ئه‌وانی لێ ئاگادار بوونایه له‌شوینه‌که‌ بوون وکۆمه‌کی جددی و عه‌مه‌لی یان به‌ ژنان ده‌کرد، هه‌ر له خه‌سته‌خانه و مه‌حکه‌مه‌وسجن و پۆلیس وماله‌کانیشدا هه‌بوون، چه‌ند خانه‌ی ئه‌منی یان هه‌بوو، گیانی ژنانیکیان تیا ئه‌پاراست که که‌له پووته‌کان به‌ ناوی شه‌ره‌فه‌وه ده‌یانویست ژیانیان لیبیسینه‌وه. چه‌نده‌ها نمونه‌ی زیندوو مسته‌مسکه هه‌ن له‌سه‌ر ئه‌مانه. وه ئه‌مانه به‌شیک بوون له ده‌سته‌که‌وته‌کانی ئه‌م به‌ره‌یه، بۆیه به‌ره‌ی جه‌هاله‌ت و ده‌سه‌لاتداران ته‌حه‌مولی ئه‌و وه‌زه‌عیان نه‌کرد، وه تا له‌وه زیاتر نه‌که‌ونه ژێر پرسیاره‌وه‌به هه‌موو هی‌زی خۆیان په‌لامار یاندان و باره‌گاکیان داخستن وکارو چالاکیه‌کانیان قه‌ده‌غه‌کردن. به‌لام بوونی ئه‌م به‌ره‌یه زه‌رووره‌تی حه‌تمی خۆی هه‌یه بۆیه خه‌باتیان به‌رده‌وامه، ئه‌م ئازادی خوازانه توانیویانه زۆریک له‌ولاتانی جیهان ئاگاداری مه‌سه‌له‌ی ژنان بکه‌ن وه‌اوپشتی به‌ ده‌ست به‌ی‌نین بۆ ئه‌م رووداوه وه‌حشه‌تناک و که‌م وینانه نیشانیان بدن. له دوو که‌مپینی جیهانی دژ

به‌ر شه‌كوژى و به‌رده‌بارانكردنى ژنان له كوردستان و گۆپى به‌ندى ژماره 7 له ده‌ستورى كوردستاندا بوو جىايى دىين له‌ده‌وه‌له‌ت هه‌موو ئه‌مانه وايان كردوو كه گۆمه‌لگه بوونه‌ته دوو به‌ره. ئه‌وه‌ش ده‌گه‌رپه‌ته‌وه‌سه‌ر هاوكارى ده‌سه‌لات ده‌بى ناچار بكرى مل بدا. ده‌سه‌لاتى سهرچاوه‌ى ياساكه‌ى مه‌زه‌ب بى وه تا ئىستا به‌شيك له ياساكاني پزىمى به‌عس په‌يره‌وه ده‌كات چى لى چاوه‌راندە‌كرىت... ئه‌مانه كوردستانيان كردۆته لانكه‌ى ئه‌و نىرگه‌له‌ى بوونى خويان به‌ كوشتنى ژنان ده‌سه‌لمىن. بو چاره‌سه‌رى كيشه‌ ده‌روونى و شه‌خسى يه‌كا نيان، ئه‌م ميشك به‌تالانه ژنىك دىن و ده‌يكوژن. يه‌كىك هه‌زى له ژنى تازه‌يه، يه‌كىك پاره‌ى پى نى يه، يه‌كىكى تر رقى له كابريره‌كه‌ و ناتوانىت مواجه‌هه‌ى بكات.

پله كرىت بزوتنه‌وه‌ى ژنان بكه‌ين به‌ هيزىكى توكمه و به‌ره‌يه‌كى يه‌كگرتوو به‌ بىروپاى جىاوازيشه‌وه، بو به‌رگرتن به‌ ره‌شه‌ كوژى ژنان؟
وله‌رگىز. به‌بىروپاى جىاوازه‌وه هيزى توكمه‌وه به‌ره‌ى يه‌كگرتوو دروست نابىت بو به‌رگرتن به‌ ره‌شه‌كوژى ژنان.
پاپىتان وايه هه‌لسووپانى ژنان له كوردستاندا نه‌خشى له‌سه‌ر ده‌سه‌لات دانابىت، ژنانىش له‌سه‌ر مافه‌كانيان نه‌خشان پۆشنه؟
وا هه‌لسووپاوانى به‌ره‌ى ئازادىخوازى ژنان نه‌خشان پۆشنه له‌سه‌ر گۆپى ياساى جه‌هاله‌ت و خورافه‌ت بو ياساى مه‌ده‌نيه‌ت. وه‌ر زگار بوونى گۆمه‌لگا و به‌ تايبه‌تى ژن به‌نده به‌ ياساكه‌يه‌وه. نه‌خش دانان له‌سه‌ر ده‌سه‌لات، پۆژنامه‌وه ساينه‌كان ئه‌و واقعه‌ى ئىستاهايه‌يه له كوردستاندا شاهيدى ئه‌ونه‌خشه‌ن كه ژنان هه‌يانه.

ئاماده‌كردنى / ئاسۆ گۆران

14-07-2007